

Sygn. akt: III AUa 552/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajączkowski

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn

SSO del. Beata. Michalska (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014 r. w Łodzi

sprawy **R. Z. i A. K. (1) przy udziale zainteresowanego D. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o przeniesienie odpowiedzialności za zaległości składowe,

na skutek apelacji R. Z. i A. K. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 28 stycznia 2013 r., sygn. akt: VIII U 706/12;

1. oddala apelację;

2. zasądza od R. Z. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję;

3. nie obciąża A. K. (1) obowiązkiem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt III AUa 552/13

UZASADNIENIE

R. Z. i A. K. (1) odwołali się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z 30 grudnia 2011r. o nr (...) stwierdzającej ich solidarną odpowiedzialność całym majątkiem jako (...) spółki jawnej (...) z/s w Ł. wraz ze spółką i trzecim ze współników D. Z. za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek za zatrudnionych pracowników w przedmiotowej spółce w łącznej kwocie (należność główna, odsetki za zwłokę liczone na dzień 30 grudnia 2011r. oraz koszty egzekucyjne) 157.702,31 zł. w odniesieniu do R. Z. i 83.697,53 zł. – co do A. K. (1) oraz 214.858,38 zł. – w stosunku do zainteresowanego D. Z. . Nadto R. Z. wniósł odwołanie od decyzji z 30 grudnia 2011r. o nr (...) stwierdzającej jego odpowiedzialność za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za jego osobę za okres 07.2008 r. - 11.2008 r. wynoszące łącznie 1.441,08 zł. Odwołujący R. Z. wniósł o uchylenie zaskarżonych decyzji. Skarżący podniósł, że uzasadnienia decyzji nie wskazują żadnych faktów będących podstawą ich wydania, a w szczególności nie wskazują żadnych dowodów. Organ rentowy nie wskazał, ilu pracowników zatrudniała spółka w okresie, gdy jej współnikiem był R. Z., jakie były podstawy wymiaru składek na

ubezpieczenia społeczne, brak jest też wskazania od jakich terminów liczone są odsetki za zwłokę, jak również brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia podanych w decyzji kosztów egzekucyjnych. W piśmie procesowym z 21 maja 2012r. R. Z. wskazał dodatkowo, że w niniejszej sprawie organ rentowy nie wydał decyzji określającej zobowiązania spółki (...) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Odwołujący podkreślił też, że do prowadzenia spraw spółki był uprawniony wyłącznie syn D. Z., który jako jedyny wspólnik uczestniczył w stratach. Brak możliwości prowadzenia spraw spółki powodował, że R. Z. nie miał wiadomości o zadłużeniu spółki z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i nie mógł podjąć działań zmierzających do uregulowania tych zobowiązań,

A. K. (1) odwołała się nadto od kolejnej decyzji z 25 kwietnia 2012r. o nr (...), którą ZUS zmienił decyzję z 30 grudnia 2011r. nr (...), mocą której ograniczono odpowiedzialność R. Z. za zobowiązania spółki do łącznej kwoty 154.533,21 zł., D. Z. – do kwoty 211.689,28 zł. i A. K. (1) - do kwoty 80.528,43 zł. z powodu wcześniejszego błędnego obliczenia kosztów postępowania egzekucyjnego. A. K. (1) wniosła o uchylenie zaskarżonych decyzji w całości. Skarżąca wskazała, że była zatrudniona w domu państwa Z. i na prośbę D. Z. zgodziła się na wstąpienie do spółki i objęcie jedynie 2 % udziału. Skarżąca wskazała, że nie została poinformowana o długach spółki. Nadto podkreśliła, że obciążanie jej długami na ponad 80 tys. zł jest nieproporcjonalne do wysokości jej udziału, w jakim podstępnie wpisano ją jako wspólnika spółki.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniosł o ich oddalenie wywodząc, jak w uzasadnieniu decyzji. Dodatkowo ZUS wskazał, że wydanie zaskarżonych decyzji poprzedzało postępowanie wyjaśniające przeprowadzone przez organ rentowy, o wszczęciu którego R. Z. został powiadomiony i pouczone, że ma prawo wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Wnioskodawca nie skorzystał z powyższego prawa i dlatego ZUS wydał decyzje na podstawie dowodów, którymi dysponował. Organ rentowy podkreślił, że stosownie do orzecznictwa administracyjnego odpowiedzialność wspólników spółki jawnej nie jest odpowiedzialnością opartą na zasadzie winy i ma charakter obiektywny, niezależny od stopnia zawinienia i wpływu poszczególnych wspólników na powstanie zaległości podatkowej.

Zainteresowany D. Z. nie zajął stanowiska co do odwołań wniesionych przez wspólników spółki (oświadczenie-k.137 akt sprawy).

Na podstawie art. 219 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy o sygn. akt VIII U 2214/12, VIII U 740/12, VIII U 706/12 oraz postanowił prowadzić je dalej pod sygn. akt VIII U 706/12.

Sąd Okręgowy VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. wyrokiem z 28 stycznia 2013r. w sprawie VIII U 706/12 oddalił odwołania (pkt 1 wyroku), zasądził od R. Z. na rzecz organu rentowego kwotę 3600 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2), nie obciążył kosztami A. K. (2) (pkt 3), przyznał zwrot kosztów pełnomocnikowi z urzędu (pkt 4).

Powyższe orzeczenie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne:

Spółka jawna (...) z siedzibą w Ł. powstała z przekształcenia spółki cywilnej na mocy uchwały z 31 grudnia 2007r. Zainteresowany D. Z. jest (...) spółki (...) od daty jej zawiązania. R. Z. , ojciec zainteresowanego, był wspólnikiem spółki od daty jej zawiązania do maja 2009r.

Natomiast A. K. (1) jest wspólnikiem spółki od 4 maja 2009 roku. W dacie zawiązania spółki (...) objął 20 % udziałów, a D. Z. 80 % udziałów. Spółka (...) zgłosiła się jako płatnik z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Jak ustalił Sąd Okręgowy, spółka posiadała zaległości z tytułu składek od końca 2008r. W oparciu o zeznania zainteresowanego Sąd I instancji ustalił, że wspólnicy R. Z. i D. Z. nie opłacali składek, gdyż uznali, że zapłacą je w przyszłości, natomiast wszelkie środki finansowe inwestowali w zakup maszyny. D. Z. zajmował się kontrolą zobowiązań finansowych wobec ZUS, jednakże nie było żadnych przeszkód do tego, by informował on o sprawach finansowych drugiego wspólnika R. Z.. Jak ustalił Sąd I instancji, A. K. (1) była zatrudniona przez D. Z. jako pomoc domowa. A. K. (1) (2% udziału w zysku) przystąpiła do spółki razem z R. Z. (18%) i D. Z. (80%). Na mocy umowy spółki

jawnej z 4 maja 2009r., a następnie kolejnej umowy spółki jawnej z dnia 1 czerwca 2009r. objęła ona 2 % udziałów, natomiast 98 % udziałów objął wspólnik D. Z.. D. Z., R. Z. oraz A. K. (1) byli jedynymi (...) Spółki Jawnej (...).

Jak ustalił Sąd I instancji, spółka jawna (...) zatrudniała następującą ilość pracowników: w VII.2008 r. – 30; w VIII.2008 r. - 28 ; IX.2008 r. – 25; w X.2008r. - 29 w XI.2008 r. – 31; w XII.2008 r. – 28; w I- II.2009 r. – 29; w III.2009 r. – 27 oraz w IV.2009 r. - 29. Wymieniona wyżej spółka nie opłaciła składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w łącznej kwocie 211.689,28 zł. Kwota ta obejmuje należność główną, odsetki za zwłokę liczone na dzień 30 grudnia 2011r. oraz koszty egzekucyjne i składają się na nią zaległości z tytułu składek na :

- ubezpieczenia społeczne za okres 08.2008 r. - 12.2008 r., 02.2009 r. - 10.2009 ., 12.2009 r. - 02.2010 r. w kwocie 152.127,40 zł,

- na ubezpieczenia zdrowotne za okres 07.2008 r. - 12.2008 r., 02.2009 r. - 10.2009 r., 12.2009 r. - 02.2010 r. w kwocie 14.622,93 zł,
- na Fundusz Pracy i FGŚP za 07.2008 r. - 02.2010 r. w kwocie 10.855,33 zł.

Ponadto wspólnik R. Z. nie opłacił za siebie składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres od 07.2008 roku do 11.2008 roku w łącznej kwocie 1.441,08 zł w tym należność główna, odsetki za zwłokę liczone na dzień 30 grudnia 2011 roku oraz koszty egzekucyjne.

Jak ustalił Sąd I instancji, A. K. (1) nie posiada żadnego majątku, ani zgromadzonych oszczędności. Wyżej wymieniona prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz z synem P. W.. Otrzymuje dochód z tytułu prac dorywczych w kwocie około 400 zł. Nadto uzyskuje z Miejskiego Ośrodka (...) zasiłek miesięczny w kwocie 80 zł. P. W. otrzymuje stypendium socjalne w kwocie 500 zł miesięcznie.

Sąd Okręgowy powołał art. 8 § 1 ustawy z 15 września 2000r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2000 poz. 94 Nr 1037) , zgodnie z którym spółka osobowa może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana. Według art. 22 § 1 i 2 k.s.h. spółką jawną jest spółka osobowa, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, i nie jest inną spółką handlową. Każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką, z uwzględnieniem art. 31 k.s.h. Według art. 31 § 1 k.s.h. wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (subsydiarna odpowiedzialność wspólnika). W myśl art. 32 k.s.h. osoba przystępująca do spółki odpowiada za zobowiązania spółki powstałe przed dniem jej przystąpienia. Jak podkreślił Sąd Okręgowy, spółka jawna prowadzona przez strony stanowi spółkę osobową, to jest spółkę opartą na trwałej więzi między wspólnikami, którzy bezpośrednio uczestniczą w prowadzeniu spraw spółki oraz odpowiadają za jej zobowiązania. Odwołujący i zainteresowany jako wspólnicy (w przypadku R. Z. jako były wspólnik) spółki jawnej ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki osobistą i nieograniczoną oraz solidarną i subsydiarną. (...) spółki jawnej odpowiadają za zobowiązania subsydiarnie, czyli wierzyciel może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika, w chwili, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna.

Zgodnie z treścią art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13 października 1998 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585, ze zm.) do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio między innymi: art. 108 § 1 i 4 oraz art. 115 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60). W myśl art. 21 § 1 o.p. zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem: 1) zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania; 2) doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Nadto zgodnie z art. 108 § 1 ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy s.u.s. o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej organ podatkowy orzeka w drodze decyzji. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej nie może zostać wszczęte przed:

- 1) upływem terminu płatności ustalonego zobowiązania;
- 2) dniem doręczenia decyzji:
 - a) określającej wysokość zobowiązania podatkowego,
 - b) o odpowiedzialności podatkowej płatnika lub inkasenta,
 - c) w sprawie zwrotu zaliczki naliczonego podatku od towarów i usług,
 - d) określającej wysokość należnych odsetek za zwłokę. (§ 2)

Stosownie do § 4 cytowanego przepisu egzekucja zobowiązania wynikającego z decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej może być wszczęta dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku podatnika okazała się w całości lub w części bezskuteczna. Według art. 115 § 1 ordynacji podatkowej wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki. Ponadto powołano art. 115§2, w myśl którego przepis § 1 stosuje się również do odpowiedzialności byłego wspólnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem, oraz zaległości wymienione w art. 52 powstałe w czasie, gdy był on wspólnikiem. Wg art.115 § 4 orzeczenie o odpowiedzialności, o której mowa w § 1, za zaległości podatkowe spółki z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 1 nie wymaga uprzedniego wydania decyzji, o których mowa w art. 108 § 2 pkt 2. W tym przypadku określenie wysokości zobowiązań podatkowych spółki, lub określenie wysokości należnych odsetek za zwłokę następuje w decyzji, o której mowa w art. 108 § 1.

Jak wskazał Sąd Okręgowy, spółka (...) była zobowiązana dokonywać wyciszczenia należnych składek ubezpieczeniowych, a następnie odprowadzać je na konto organu rentowego, składając przy tym stosowną dokumentację. W sprawie wykazane zostało, że wymieniona spółka nie uiszczała należnych składek za okresy od 08.2008 r. do 12.2008 r., od 02.2009 r. do 10.2009 r. oraz od 12.2009 r. do 02.2010 r.. Dokonane rozliczenie wykazało zadłużenie na łączną kwotę 211.689,28 złotych. Termin płatności z tytułu składek upływał w czasie, gdy w poszczególnych okresach ubezpieczeni D. Z., R. Z. jak i A. K. (1) byli wspólnikami spółki jawnej. W ocenie Sądu Okręgowego, organ rentowy prawidłowo orzekł o odpowiedzialności wspólników jako osób trzecich w drodze decyzji, której nie poprzedzała odrębna decyzja w przedmiocie odpowiedzialności spółki jawnej. Zgodnie z art. 21 § pkt 1 ustawy ordynacja podatkowa, odpowiedzialność spółki jawnej z tytułu składek powstała nie na mocy decyzji ZUS, lecz z mocy samego prawa, a więc ze zdarzeniem, z którym ustawa wiąże powstanie zobowiązania, czyli prowadzenie przez spółkę jawną, będącą przedsiębiorcą, pozarolniczej działalności gospodarczej.

Organ rentowy, wydając decyzję indywidualną przeciwko R. Z., w jej uzasadnieniu wskazał, że decyzja z dnia 30 grudnia 2011 r., o nr (...), stanowi decyzję o odpowiedzialności spółki. Sąd Okręgowy dokonał oceny tej i zmieniającej ją decyzji z dnia 25 kwietnia 2012 roku o nr (...) oraz z dnia 30 grudnia 2011 r. o nr o nr (...) pod kątem art. 115 § 4 ordynacji podatkowej. Decyzja określa odpowiedzialność Spółki, przytaczając jej firmę a także wskazując zakres odpowiedzialności z poszczególnymi właścicielami Spółki. Wg Sądu decyzję tę można było sformułować czytelniej, wyraźnie oddzielając odpowiedzialność spółki a następnie wspólników, to jednak tak okoliczność nie była zasadniczo kwestionowana przez odwołujących a tylko to, że organ rentowy nie wydał uprzednio decyzji jedynie przeciwko Spółce i nie wszczął postępowania egzekucyjnego i dopiero w następstwie bezskuteczności tej egzekucji spowodować wydanie decyzji obejmującej odpowiedzialność wspólników. Sąd Okręgowy podkreślił, zgodnie z art. 108 § 4 ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy o sus, który stanowi, że egzekucja zobowiązania wynikającego z decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej może być wszczęta dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku podatnika okazała się w całości lub w części bezskuteczna. W konsekwencji organ rentowy nie będzie mógł wszcząć egzekucji z majątku wspólników dopóki nie wykaże w postępowaniu egzekucyjnym, że spółka nie posiada majątku potrzebnego na zaspokojenie roszczeń wierzyciela.

Nadto Sąd Okręgowy powołał art. 13 pkt. 4 ustawy s.u.s. , zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Stosownie do treści art. 20 ustawy systemowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Ponadto zgodnie z treścią art. 85 ust. 1 ustawy z dnia z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) za osobę pozostającą w stosunku pracy lub w stosunku służbowym składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza pracodawca, a w razie wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, podmiot zobowiązany do wypłaty tych świadczeń. Stosownie do art. 104 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. z dnia 9 kwietnia 2008 r. Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłacają pracodawcy. Powołując się na ww. przepisy Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy prawidłowo określił wysokość zobowiązań spółki oraz orzekł o jej odpowiedzialności w decyzji dotyczącej odpowiedzialności wspólników. Decyzja ta w zakresie odpowiedzialności wspólników ma charakter konstytutywny, zaś w zakresie odpowiedzialności spółki jedynie deklaratorywny.

W rezultacie Sąd uznał, że zarówno aktualni wspólnicy spółki jawnej, to jest D. Z. i A. K. (1) jak i byli wspólnik R. Z. odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie ze sobą i ze spółką za zaległości z tytułu składek. Z tym, że A. K. (1), która była wspólnikiem od 4 maja 2009r., jak i były wspólnik R. Z., który był wspólnikiem w okresie od 31 grudnia 2007r. do czerwca 2009r. odpowiadają za zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy byli oni wspólnikami.

W ocenie Sądu I Instancji nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy fakt, że A. K. (1) posiadała jedynie udziały w wielkości 2 %. Zgodnie bowiem z poglądem judykatury, który Sąd Okręgowy w pełni podzielił „wprowadzenie przez ustawodawcę odpowiedzialności solidarnej wspólników za zaległości podatkowe wynikające z działalności spółki nie daje podstaw, by organy podatkowe, przy orzekaniu, zwracały uwagę na wielkość udziałów poszczególnych wspólników. Nawet minimalny udział w spółce, wynoszący na przykład 1%, nakazuje stosowanie art. 115 o.p. W tej sytuacji możliwe jest jedynie wewnątrz - między wspólnikami - wprowadzenie modyfikacji, w szczególności przez ograniczenie odpowiedzialności jednego z nich. Wywołuje to jednak tylko skutki wewnętrzne z prawem regresu między wspólnikami.”

Nadto Sąd Okręgowy zauważył, że A. K. (1), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wykazała w przedmiotowym postępowaniu, że zawarte przez nią umowy spółki jawnej z 4 maja 2009r. oraz 1 czerwca 2009r. były dotknięte którąkolwiek z wad oświadczenia woli określonych w art. 82 - 87 k.c. Wnioskodawczyni zawarła dwukrotnie umowę o tożsamej treści. Miała możliwość dokładnego zapoznania się z jej treścią. Nadto, mimo złej sytuacji finansowej spółki (...), której konsekwencją było wydanie przez ZUS zaskarżonych decyzji, A. K. (1) jest nadal wspólniczką spółki i nie podjęła próby, by ze spółki wystąpić. W konsekwencji, brak jest podstaw do przyjęcia, że odwołująca dokonała wadliwego oświadczenia woli. Fakt, że zaległości z tytułu składek, których z powodu braku majątku Spółki nie można było wyegzekwować, powstały z przyczyn niezależnych od członka zarządu, nie zwalnia go od odpowiedzialności (wyrok SN z dnia 06-07-2011 w sprawie II UK 352/10). Nadto Sąd Okręgowy uznał, że świadome i dobrowolne oddanie faktycznego zarządzania spółką (nawet osobie spoza zarządu) nie zwalnia członka zarządu ani z jego obowiązków wynikających z pełnienia funkcji w tym organie, ani od odpowiedzialności za ich niedopełnienie. Jednym z takich obowiązków jest monitorowanie zadłużenia spółki pozwalające na zgłoszenie w odpowiednim czasie wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania układowego, co z kolei uwalnia go od odpowiedzialności za zaległości składkowe. Zatem w takim przypadku niezgłoszenie we właściwym czasie stosownego wniosku jest wynikiem zawinionego zaniechania obowiązków członka zarządu (np. wyrok SN z dnia 20-01-2011 w sprawie II UK 174/10). Brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących, że odwołująca była zmuszona do wstąpienia do spółki, zwłaszcza nie wynika to z sugerowanego wniosku, że odwołująca była jedynie zatrudniona w charakterze pomocy domowej. Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania (pkt

1 wyroku). Na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd obciążył odwołującego się R. Z. obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez organ rentowy (pkt 2). Z uwagi na trudną sytuację finansową A. K. (1), która nie posiada żadnego majątku oraz oszczędności, Sąd nie obciążył jej kosztami zastępstwa procesowego. W konsekwencji Sąd uznał za zasadne w trybie art. 102 k.p.c. nie obciążać wnioskodawczym kosztami zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego (pkt 3). Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawczyni Sąd ustalił na podstawie § 6 pkt. 6 w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz kosztów ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (pkt 4).

Powyższy wyrok zaskarżyła w części co do punktu 1 odwołująca się A. K. (1). Apelująca zarzuciła :

- obrazę przepisów prawa materialnego art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy z okoliczności sprawy tj. wprowadzenia jej w błąd w chwili przystąpienia do spółki, stanu majątkowego i rażącej dysproporcji pomiędzy wysokością udziałów a koniecznością partycypacji w długach w pełnej wysokości wynika, iż w niniejszej sprawie zachodzą w pełni uzasadnione przesłanki do zastosowania powyższego artykułu;

- obrazę przepisów postępowania, to jest art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego sprawy, w tym okoliczności przystąpienia przez apelującą do spółki jawnej (...) oraz wysokości objętych udziałów.

W uzasadnieniu swojego stanowiska apelująca podniosła ,że przez lata pracowała u państwa Z. w domu, opiekując się ich dzieckiem i sprząając. Na prośbę D. Z. została współnikiem spółki od 4 maja 2009r. w związku z wystąpieniem ze spółki (...). Objęła 2 % udziałów, natomiast 98 % udziałów objął D. Z.. Podczas podpisywania umowy nie została poinformowana o stanie zadłużenia firmy. Jej zamiarem była chęć pomocy osobom, które знаła od lat. Apelująca jest osobą ubogą, nie posiada żadnego majątku, ani zgromadzonych oszczędności, prowadzi wspólne gospodarstwo wraz z synem P. W.. W jej przypadku zachodzą okoliczności przemawiające za uwzględnieniem odwołań ze względu na zasady współżycia społecznego. Nie można bowiem wymagać, żeby osoba uboga, nie wykonująca faktycznie pracy na rzecz spółki, nie czerpiąca żadnych korzyści z przystąpienia do spółki, musiała ponosić odpowiedzialność za jej długi. Ponadto w rażącej dysproporcji pozostaje zakres odpowiedzialności apelującej do wysokości jej udziałów, tj. 2%. W konkluzji apelująca wniosła o zmianę skarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania od decyzji ZUS z 30 grudnia 2011r., znak (...), zmienionej decyzją z 25 kwietnia 2012r., znak (...) z dnia 30 grudnia 2011r., znak RED/D 1138/2011 oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Apelacje od wyroku wniósł również R. Z., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, zaskarżając wyrok w części dotyczącej ww. Apelujący zarzucił :

- naruszenie prawa procesowego art. 233 k.p.c., tj. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na pominięciu okoliczności, że organ rentowy nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązania spółki (...) jako płatnika z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie R. Z. do Funduszu Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz zaległych składek pracowników zatrudnianych przez spółkę w okresie od 07.2008r. do 04.2009r. na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, przed wydaniem decyzji w stosunku do byłego (...) spółki (...) lub w decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego współnika Spółki.

- naruszenie prawa materialnego:

a) tj. art. 115 w zw. z art. 108 § 1 i 4 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 i 32 ustawy system ubezpieczeń społecznych poprzez błędne przyjęcie, że decyzja o nr (...) z dnia 25.04.2012r. (zmieniającej decyzję o nr (...) z dnia 30.12.20 (...).) i decyzja o nr (...) stanowią zarówno o odpowiedzialności R. Z., jak i samej spółki (...) za zobowiązania spółki (...),

b) tj. art. 115 w zw. z art. 108 § 1 i 4 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 i 32 ustawy system ubezpieczeń społecznych poprzez oddalenie odwołania w sytuacji, kiedy w imieniu publicznoprawnego wierzyciela z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz Fundusz Pracy i Fundusz

Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nie dokonywano próby dochodzenia należnych świadczeń od spółki, ani nie dokonywano również żadnych czynności egzekucyjnych wobec spółki, w sytuacji gdy spółka nadal prowadzi działalność i funkcjonuje w obrocie gospodarczym, natomiast za zaległości składkowe odwołujący R. Z. ponosi odpowiedzialność subsydiarną do dnia wystąpienia jego spółki, aktualizującą się dopiero w przypadku niemożności uzyskania zaspokojenia od spółki (dłużnika głównego - płatnika).

W ocenie apelującego, Sąd Okręgowy błędnie przyjął, że w decyzji o nr (...) z 30 grudnia 2011r., zmienionej decyzją z dnia 25 kwietnia 2012r. oraz decyzji o nr (...) z dnia 30 grudnia 2011r. mowa jest o odpowiedzialności za zobowiązania spółki podczas, gdy decyzje te statuują jedynie odpowiedzialność R. Z. jako byłego wspólnika spółki, a nie odpowiedzialność samej spółki. Tym samym Sąd pierwszej instancji naruszył art. 115

w zw. z art. 108 § 1 i 4 ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 i 32 ustawy system ubezpieczeń społecznych. Wg apelującego niedopuszczalne jest, aby najpierw została wydana decyzja określająca zobowiązania wspólników bez uprzedniego wydania decyzji w tym przedmiocie wobec spółki. Zgodnie z art. 31 § 1 k.s.h. wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólników w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Co koresponduje z brzmieniem art. 115 § 1 ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 ustawy s.u.s., zgodnie z którym wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki. Oznacza to tzw. subsydiarną odpowiedzialność wspólników. Należy podkreślić wyodrębnienie podmiotowości spółki jawnej od podmiotowości jej wspólników. Łączy się to z zasadą odpowiedzialności spółki za swoje zobowiązania. Dopiero wtedy, gdy egzekucja zobowiązań spółki okaże się bezskuteczna można pociągnąć wspólników lub byłych wspólników tej spółki do odpowiedzialności za jej zobowiązania, odpowiednią decyzją.

Odpowiedzialność wspólników spółki jawnej ma charakter subsydiarny i jest aktualizowana, dopiero wtedy, gdy postępowanie egzekucyjne wobec zobowiązanej spółki okazało się bezskuteczne. Przez bezskuteczność rozumie się też sytuację, gdy majątek dłużnika zajęty w egzekucji, nie rokuje zaspokojenia egzekwowanych należności. Ponoszenie odpowiedzialności przez osoby trzecie za zobowiązania płatnika, w tym wypadku spółki, stanowi wyjątek od zasady osobistej odpowiedzialności za długi płatnika. Wyjątków zaś nie można interpretować rozszerzające. Jeżeli zatem ustawodawca nie przewidział danej sytuacji, nie można było poprzez interpretację nakładać na osobę trzecią odpowiedzialności, a przez to decyzję o pociągnięciu do odpowiedzialności byłego wspólnika, przed wydaniem decyzji wobec odpowiedzialności spółki było niesłuszne. Spółka jawna (...) nadal funkcjonuje w obrocie handlowym i posiada majątek z którego mogłaby być prowadzona ewentualna egzekucja. Wg apelującego w przypadku spółki jawnej, gdzie istnienie wyodrębniony majątek spółki oddzielny od majątku wspólników, w pierwszej kolejności należy dochodzić zaspokojenia należności składkowych z majątku spółki (dłużnika głównego) począwszy choćby od wydania decyzji o ustaleniu odpowiedzialności spółki. Należy przy tym odróżnić spółkę jawną od spółki cywilnej. W ocenie apelującego, Sąd Okręgowy zastosował przepisy dotyczące odpowiedzialności spółki cywilnej, a właściwie wspólników spółki cywilnej, tymczasem niniejsza sprawa, jak już wcześniej wskazano, dotyczy spółki jawnej i nie mają do niej zastosowania przepisy dotyczące spółki cywilnej. Zdaniem skarżącego w pierwszej kolejności winna zostać wydana decyzja ustalająca odpowiedzialność spółki ze względów powołanych powyżej, a w następnej kolejności decyzja o ustaleniu odpowiedzialności byłego wspólnika, jakim w niniejszej sprawie jest R. Z.. Dopiero takie postępowanie organu rentowego pozwoli na prawidłową kolejność dochodzenia roszczeń, zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 115 Ordynacji podatkowej i regulacją zawartą w art. 31 § 1 k.s.h. Co w efekcie doprowadzić może do całkowitego zaspokojenia należności składkowych i tym samym odpadnięcia odpowiedzialności skarżącego za długi spółki.

W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I w części dotyczącej R. Z. poprzez uchylenie decyzji o nr (...) z dnia 25.04.2012r. (zmieniającej decyzję o nr (...) z dnia 30.12.2012r.) i decyzji o nr (...) z dnia 31.12.2011r. oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego R. Z. kosztów procesu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie I w części dotyczącej R. Z. i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył:

Apelacje odwołujących się A. K. (1) i R. Z. nie są uzasadnione, a podniesione tam zarzuty nie mają wpływu na ocenę prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu Okręgowego co do opisanego przezeń stanu faktycznego, jak również podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd ten dokonał również trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999, Nr 24, poz. 776, postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNAPiUS 1998, Nr 3, poz. 104).

Apelujący R. Z. zarzucił naruszenie art.115 w zw. z art.108§1 i 4 ordynacji podatkowej w zw. z art.31 i 32 ustawy s.u.s. przez błędne przyjęcie, że decyzja z 25 kwietnia 2012r. nr (...) (zmieniająca decyzję z 30 grudnia 2011r.) i decyzja nr (...) z 30 grudnia 2012r. stanowią zarówno o odpowiedzialności R. Z., jak i spółki jawnej (...). Powołano się przy tym na błąd w ustaleniach faktycznych (art.233§1 k.pc.) polegający na pominięciu okoliczności, że organ rentowy nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązań spółki przed wydaniem zaskarżonych decyzji określających wysokość zobowiązań obciążających współników. Zarzuty apelującego należy uznać za bezzasadne.

Zgodnie z powołanym przez apelującego art.115 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. z 2012r., poz. 749) współnik spółki cywilnej, jawnej (...) odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi współnikami za zaległości podatkowe spółki. W myśl art.115§ 2, przepis § 1 stosuje się również do odpowiedzialności byłego współnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on współnikiem, oraz zaległości wymienione w art. 52 powstałe w czasie, gdy był on współnikiem (...).

Ponadto zgodnie z art.115§ 4, orzeczenie o odpowiedzialności, o której mowa w § 1, za zaległości podatkowe spółki z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 1 nie wymaga uprzedniego wydania decyzji, o których mowa w art. 108 § 2 pkt 2. W tym przypadku określenie wysokości zobowiązań podatkowych spółki, orzeczenie o odpowiedzialności płatnika (inkasenta), zwrocie zaliczki na naliczony podatek od towarów i usług lub określenie wysokości należnych odsetek za zwłokę następuje w decyzji, o której mowa w art. 108 § 1. Mając na uwadze, że zaskarżone decyzje dotyczą odpowiedzialności za zobowiązania spółki jawnej z tytułu nieopłaconych składek za zatrudnionych przez spółkę pracowników oraz składek na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego R. Z. , rację ma Sąd Okręgowy ustalając, iż są to zobowiązania , o których mowa w art.21§ 1 pkt 1 ordynacji podatkowej. Powołany przepis odnosi się do zobowiązań (w tym wypadku z tytułu ubezpieczeń społecznych) powstałych z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania. Cechą charakterystyczną tego typu zobowiązań, odróżniającą je od zobowiązań powstających poprzez doręczenie decyzji (art.21§1 pkt ordynacji podatkowej), jest brak działania organów podatkowych. Zobowiązanie powstaje na mocy ustawy i jeżeli zostanie prawidłowo obliczone i zapłacone przez podatnika, organ nie jest zobowiązany do podejmowania jakichkolwiek działań związanych z jego realizacją. Należy podzielić argumentację Sądu I instancji, że zobowiązania spółki jawnej (...), jako pracodawcy z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, w zakresie obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych pracowników wynikają z mocy prawa – art.17 ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009r., Nr205, poz.1585 ze zm.) , składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe za ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust. 1-3, 5, 6 i 9-12 (w tym pracowników – ust.1 pkt 1), obliczają, rozliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu w całości płatnicy składek. Płatnicy składek, o których mowa w ust. 1, obliczają części składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe finansowane przez ubezpieczonych i po potrąceniu ich ze środków ubezpieczonych przekazują do Zakładu (ust.2). Jeżeli tak , w myśl powołanego wyżej art.115§ 4 ordynacji podatkowej, ZUS nie miał obowiązku uprzedniego wydania decyzji (o której mowa w art. 108 § 2 pkt 2) określającej wysokość zobowiązań ciążyących na spółce. Decyzja o odpowiedzialności współnika wydana na podstawie art. 108 § 1 w związku z art. 115 § 1 ordynacji podatkowej winna zawierać natomiast określenie zaległości ciążyących zarówno na spółce, jak i orzeczenie o odpowiedzialności współnika. Sąd Okręgowy uznał, że sporne decyzje z 30 grudnia 2011r. i 25 kwietnia 2012r. w najbardziej niezbędnym zakresie spełniają wymogi art. 108 § 1 w związku z art. 115 § 1 i 4 ordynacji podatkowej. W decyzjach wskazano bowiem imiennie każdego ze współników oraz przesądzono o ich odpowiedzialności solidarnej wraz ze spółką, która również została prawidłowo

zindywidualizowana w zaskarżonych decyzjach . Decyzje zawierają też czytelne i nie budzące wątpliwości wskazanie okresu, za jaki ponoszą odpowiedzialność poszczególni wspólnicy oraz wyszczególnienie kwot zadłużenia spółki i wspólników za poszczególne okresy. I tak D. Z. ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki za cały okres : VIII-XII 2008r., II-X 2009r. oraz XII 2009r. – II 2010r. na kwotę 211.689,28 zł. i tym samym jest to bezspornie kwota zadłużenia spółki. Jak słusznie podkreślił Sąd Okręgowy, odwołujący tej okoliczności nie kwestionowali. Natomiast odpowiedzialność apelujących jest ograniczona do okresów, w których byli wspólnikami : R. Z. - VIII-XII 2008r., II-IV 2009r. oraz A. K. (1) - IV-X 2009r. ,XII 2009r. – II 2010r. W przypadku A. K. (1) płatność składek należnych za IV 2009r. przypada na okres, kiedy była wspólnikiem spółki jawnej (od 4 maja 2009r.). Jednocześnie w decyzji dokładnie wyszczególniono kwoty zadłużenia za ww. okresy z uwzględnieniem kwot głównych, odsetek za zwłokę i kosztów egzekucyjnych . W rezultacie ustalenia i argumentacja Sądu Okręgowego, który uznał, że treść zaskarżonej decyzji z 25 kwietnia 2012r. , zmieniającej decyzję z 30 grudnia 2011r., określa odpowiedzialność spółki przytaczając jej firmę, a także wskazuje zakres odpowiedzialności spółki z uwzględnieniem odpowiedzialności poszczególnych wspólników, nie przekracza zasad swobodnej oceny dowodów zakreślonych art.233§1 k.p.c. Tym bardziej ,że apelujący zarzuca naruszenie art. 233§1 k.p.c. , wskazując na błąd w ustaleniach faktycznych polegający na pominięciu okoliczności, że organ rentowy nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązań spółki przed wydaniem zaskarżonych decyzji , co w świetle art. 155§4 ordynacji podatkowej nie było konieczne.

Niezasadny jest też zarzut R. Z. naruszenia 155 w zw. z art. 108§1 i 4 ordynacji podatkowej i art. 31 i 32 ustawy s.u.s. przez oddalenie odwołań w sytuacji, gdy wierzyciel nie podjął żadnych czynności egzekucyjnych wobec spółki, a spółka nadal funkcjonuje w obrocie gospodarczym. Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O. z 14 listopada 2012r., I SA/OI 502/12, stwierdzający, że przepis art. 108 § 4 o.p. określa jedynie możliwą datę wszczęcia egzekucji zobowiązania podatkowego wynikającego z decyzji przenoszącej odpowiedzialność na osobę trzecią. Wynika z niego wyłącznie, że egzekucja ta nie może być wszczęta zanim nie okaże się, że bezskuteczna jest egzekucja prowadzona wobec samego podatnika, czyli spółki. Przepis ten w ogóle nie normuje kwestii dotyczącej chwili wydania decyzji przenoszącej odpowiedzialność na osobę trzecią. Nie stoi on na przeszkodzie, ażeby przed ukończeniem postępowania egzekucyjnego przeciwko podatnikowi, wydana została decyzja o odpowiedzialności osób trzecich za ciążące na nim zaległości podatkowe. Decyzja o odpowiedzialności podatkowej wspólnika spółki jawnej może zatem zostać wydana bez względu na skuteczność egzekucji prowadzonej wobec spółki. Przepis art. 115 § 1 o.p. ustanawia jedynie zasadę solidarnej odpowiedzialności wspólnika (byłego wspólnika) m.in. spółki jawnej oraz samej spółki i pozostałych wspólników. Nie wynika z niego jakiegokolwiek uzależnienie orzeczenia o odpowiedzialności wspólnika od wyniku egzekucji prowadzonej wobec spółki. Z przepisu tego nie można wyprowadzić żadnych wniosków co do przedwczesności orzeczenia w sprawie o odpowiedzialności podatkowej skarżącego. Takie uzależnienie występuje natomiast przy orzekaniu o odpowiedzialności członków zarządu spółek kapitałowych i spółek kapitałowych w organizacji (art. 116 o.p.). Odnosząc treść powyższego wyroku do ustalonego w sprawie stanu faktycznego , należy uznać, że Sąd I instancji prawidłowo przyjął, iż brak przesłanki bezskuteczności egzekucji wobec majątku spółki nie stanowi przeszkody do wydania decyzji o ustaleniu odpowiedzialności wspólników spółki jawnej. Ograniczenie z art.108§ 4 o.p. odnosi się bowiem do etapu postępowania egzekucyjnego, umożliwiając organowi rentowemu wszczęcie egzekucji wobec wspólników spółki jawnej dopiero wtedy , gdy egzekucja z majątku spółki okaże się w całości lub w części bezskuteczna. Wbrew twierdzeniom apelującego rozważania Sądu I instancji nie pozostają też w sprzeczności z art.31§1 kodeksu spółek handlowych, w myśl którego wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Tym samym zasada z art.31§1 również odnosi się do etapu postępowania egzekucyjnego i nie wyklucza prawa ZUS do wydania decyzji o ustaleniu odpowiedzialności wspólników spółki jawnej za jej zobowiązania .

Odnosząc się do zarzutu apelującej A. K. (1) dotyczącego naruszenia art.5 k.c. i art.233§1 k.p.c. przez nie uwzględnienie i niewyjaśnienie okoliczności wprowadzenia jej w błąd w chwili przystąpienia do spółki, oceny stanu majątkowego i rażącej dysproporcji pomiędzy wysokością udziałów a koniecznością partycypacji w długach w pełnej wysokości , należy wskazać, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd i Sąd Apelacyjny w całości go podziela, iż w spawach z zakresu ubezpieczenia społecznego przepis art. 5 k.c., odwołujący się do zasad współzycia społecznego, nie znajduje zastosowania (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 r., I UK 174/09,

LEX nr 585709 oraz z dnia 23 października 2006 r., I UK 128/06, OSNP 2007 nr 23-24, poz. 359). Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił i ocenił zgromadzone dowody przyjmując, że odwołująca się nie wykazała na etapie postępowania przed Sądem I instancji, iż zawierając dwukrotnie umowę spółki jawnej działała pod wpływem błędu. Powołując się na tę okoliczność w apelacji również nie wyjaśniła, na czym polegał błąd, jak też nie przedstawiła dowodów na potwierdzenie swoich twierdzeń. Sąd Okręgowy prawidłowo zauważył, że odwołująca się miała możliwość dokładnego zapoznania się z treścią zawieranych umów spółki, jak też, pomimo złej sytuacji finansowej spółki (...), której konsekwencją było wydanie przez ZUS zaskarżonych decyzji, A. K. (1) jest nadal współniczką spółki. Sąd I instancji również właściwie ustalił, że wprowadzenie przez ustawodawcę odpowiedzialności solidarnej wspólników za zaległości podatkowe wynikające z działalności spółki nie daje podstaw, by organy podatkowe, przy orzekaniu, zwracały uwagę na wielkość udziałów poszczególnych wspólników. Nawet minimalny udział w spółce, wynoszący na przykład 1%, nakazuje stosowanie art. 115 o.p. W tej sytuacji możliwe jest jedynie wewnętrznie - między wspólnikami - wprowadzenie modyfikacji, w szczególności przez ograniczenie odpowiedzialności jednego z nich. Wywołuje to jednak tylko skutki wewnętrzne z prawem regresu między wspólnikami.

Mając na względzie, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu i oparty został na niewadliwych ustaleniach faktycznych, a wywiedzione przez R. Z. i A. K. (1) apelacje nie zawierały uzasadnionych zarzutów, na podstawie art. 385 k.p.c. podlegały oddaleniu (pkt 1 wyroku). W oparciu o treść art. 98§1 i 2 k.p.c. oraz § 6 pkt 6 i §12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 490) orzeczono o kosztach procesu należnych od R. Z. na rzecz ZUS. Na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążono A. K. (1) obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz organu rentowego (pkt 3), mając na uwadze jej wyjątkowo ciężką sytuację finansową. Jak wynika z oświadczenia o stanie majątkowym (k.105 akt sprawy), apelująca nie posiada żadnego majątku, jest osobą bezrobotną, wraz z synem studentem utrzymuje się z prac dorywczych i stypendium w łącznej kwocie 1035 zł. miesięcznie, co uzasadnia stanowisko, iż mamy do czynienia ze szczególnie uzasadnionym wypadkiem, o którym mowa w art. 102 k.p.c.